

Струка (назив):	ПОЉОПРИВРЕДА И ПРЕРАДА ХРАНЕ			
Занимање (назив):	Ветеринарски техничар			
Предмет (назив):	АНАТОМИЈА И ФИЗИОЛОГИЈА			
Опис (предмета):	Стручно-теоријски предмет			
Модул (наслов):	КРВОТОК, РЕГУЛАЦИЈА И ВАРЕЊЕ			
Датум:	2021. година	Шифра:	Редни број:	03
Сврха				
Стицање знања о физиолошкој функцији мишића, крвотока, неуроендокриног система, чула, кожеи варења хране, а што ће користити у разликовању физиолошких од патолошких процеса у организму и превенцији болести.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: - Анатомија и физиологија (модул 01 и 02)				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: - Упознавање са физиолошким процесима у мишићима - Схватање значаја циркулације крви у организму као и њене функције у одбрани организма - Разумијевање функције капилара у организму - Стицање знања о функцији нервног и ендокриног система - Усвајање знања о функцији чула и коже - Усвајање знања о варењу хране у појединим дијеловима дигестивног тракта.				
Теме				
1. Физиологија мишића и крвотока 2. Физиологија нервног система 3. Физиологија ендокриног система 4. Физиологија чула и коже 5. Физиологија варења				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Физиологија мишића и крвотока	- дефинише изотонусну и изометријску контракцију мишића; - дефинише просту и сложену мишићну контракцију; - опише постмортал-ну укоченост;	- уочи фазе у једноставној мишићној контракцији; - препозна значај хуморалне одбране; - разумије значај и процес згрушавања крви; - одреди мјесто гдје се опипава пулс код	- испољава способност уочавања физиолошких процеса који се одвијају у мишићима; - препознаје разлику између хуморалне и целуларне одбране организма;	Наставник ће: -помоћу шема приказати једноставни и сложену мишићну контракцију; - шематски приказати процес згрушавања крви; - шематки приказати крвне групе на АВО крвном систему и значај у трансфузији крви;

	- опише одбрамбену улогу крви и процес згрушавања крви; - наброји уобличене елементе крви; - опише срчану револуцију; - дефинише срчане тонове; - дефинише пулс; - опише функцију слезине и лимфног система.	крупних, а гдје код ситних животиња; - уочи значај лимфног система.	- разумије физиолошке процесе у кардиоваскуларном систему и размјене гасова и материја преко капилара, између крви и периферних ткива; - распознаје улогу лимфног си-стема у организму; - схвата разлику између условних и безусловних рефлекса; - познаје распоред рефлексних центара у појединим дијелови-ма централног нервнoг система (кичмена мождина, продужена мождина, мали мозак, средњи мозак и међумозак); - схвата функцију великог мозга и пројекционих и асоцијационих обласи;	- кориситити шеме размјене материја у капиларима између крви и периферних ткива; - користити видео записе - приликом обраде уобличених елемената крви користити рад у групама.
2. Физиологија нервнoг система	- наброји дијелове рефлексног лука; - наброји центре који се налазе у кичменој и продуженој мождини; - опише функцију великог, малог и сред-њег мозга; - опише функцију хипоталамуса; - опише начин формирања условних рефлекса; - опише функцију вегетативног нервнoг система.	- разумије начин на који функционише централни нервни систем; - уочи разлике између нерава; - препозна начин на који се формирају условни рефлекси; - разумије начин на који функционише вегетативни нервни систем.	- схвата функцију великог мозга и пројекционих и асоцијационих обласи;	Наставник ће: - шематски приказати дијелове једног простог рефлексног лука; - користити раду групама приликом обраде фи-зиологије кичмене, продужене мождине, малог, средњег и међумозга; - презентовати ученицима начин формирања ус-ловних рефлекса; - приказати ученицима начин функционисања вегетативног нервнoг система.
3. Морфологија, грађа и основне карактеристике вируса	- опише начин дјеловања хормона; - наброји хормоне које стварају поједине жлијезде; - објасни функцију појединих жлијезда.	- препозна симптоме хипер и хипофункције појединих ендокриних жлијезда; - разумије начин функционисања хормона.	- схвата међусобну повезаност свих дијелова нервнoг система (централног, периферног и вегетативног); - схвата везу између нервнoг и ендокриног система; - познаје механизам дјеловања хормона у организму; - испољава способност закљу-чивања	Наставник ће: - шематки приказати начин дјеловања хормона у организму; - приликом обраде функције ендокриних жлијез-да ученике подијелити у групе и дати им задатак да обраде поједине жлијезде.
4. Физиологија чула и коже	- наброји осјећаје који се примају преко појединих чула; - опише начин функционисања чула; - објасни функцију коже и	- разумије начин како функционишу чула; - препозна значај и улогу коже; - уочи значај колострума у исхрани младунчади		Наставник ће: - ученике подијелити у групе и дати им задатак да обраде функцију појединих чула; - презентовати ученицима функције коже;

	млијечне жлијезде.	сисара.	повезаности нервног система и чула;	- помоћу шеме приказати начин излучивања млијека.
5. Физиологија варења	- опише начин узимања и гутања хране; - објасни начин варења хране у желуцу непреживара; - наброји ферменте у желудачном соку; - опише процес преживања и варења хране у желуцу преживара; - објасни ток варења хране у танком и дебелом цријеву; - наброји ферменте који се налазе у панкреасном и цријевном соку; - наброји органске састојке жучи;	- разумије начин гутања хране; - уочи разлике у варењу хране у желуцу код непреживара и преживара; - разумије начин разлагања хране у танком цријеву; - разумије процесе који се одвијају у дебелом цријеву.	- укаже на битност одржавања хигијене коже и њених творевина, домаћих животиња; - укаже на значај колостума у исхрани младунчади домаћих животиња; - схвата начин варења хране у желуцу и које материје се разлажу у њему; - схвата да се најбитнији процеси варења и ресорпције хранљивих материја одвијају у танком цријеву; - употребљава правилно стручне појмове; - испољава способност самосталног закључивања	Наставник ће: - шематски приказати ученицима начин гутања хране; - користити шеме разлагања хране у желуцу код непреживара и преживара; - шематски приказати начин разлагања хране у танком цријеву; - користити групни рад приликом обраде панкреасног сока, жучи и цријевог сока; - помоћу шема ученицима објаснити пендуларне и перисталтичке покрете;
Интеграција				
- Биологија - Хемија - Патологија				
Извори				
- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Готови припремљени цртежи, слике и видео материјали - Презентације				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):		ПОЉОПРИВРЕДА И ПРЕРАДА ХРАНЕ		
Занимање (назив):		Ветеринарски техничар		
Предмет (назив):		АНАТОМИЈА И ФИЗИОЛОГИЈА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):		МЕТАБОЛИЗАМ И РАЗМНОЖАВАЊЕ		
Датум:	2021. година	Шифра:	Редни број:	04
Сврха				
Стицање знања о метаболичким процесима у организму животиња, као и знања о процесу дисања, екскреције (излучивања мокраће) и физиологији полних органа, а што ће користити у превенцији болести, те у правилном поступању са домаћим животињама.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Познавање градива из предмета: - Анатомија и физиологија (модул 01, 02 и 03)				
Циљеви				
Овај модул има циљеве да: - Схватање биохемијских процеса у организму - Разумијевање функције витамина и минерала у организму домаћих животиња - Схватање повезаности крвотока и органа за дисање - Стицање знања о функцији мокраћних органа - Стицање знања о репродукцији домаћих животиња				
Теме				
1. Метаболизам 2. Витамини 3. Физиологија дисања и екскреције 4. Физиологија размножавања 5. Физиологија живине				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Метаболизам	- објасни метаболизам воде и минерала; - опише разлагање	- разумије разлику између квалитативног и квантитативног	- схвата значај воде и минералних материја у метаболизму;	Наставник ће: - користити шеме разлагања угљених хидрата, масти и

	бјеланчевина, масти и угљених хидрата; - наброји функције јетре; - дефинише значење појма квантитативни метаболизам - објасни начин одржавања сталне тјелесне температуре; - наброји начине одбране од високих и ниских температура,	метаболизма; - разликује анаболичке и катаболичке процесе; - уочава разлику између физичке и хемијске терморегулације.	- препознаје међусобну повезаност метоболичких процеса код угљених хидрата, маси и бјеланчевина; - испољава способност закључивања повезаности органских материја хране са нивоом енергије коју оне стварају; - укаже на значај витамина у исхрани домаћих животиња; - схвата шта је спољашње, а шта унутрашње дисање; - укаже на повезаност органа за дисање и кардиоваскуларног система; - укаже на присуство неприродних састојака у мокраћи;	бјеланчевина; - ученике подијелити у групе и дати им задатак да обраде анаболичке и катаболичке процесе угљених хидрата, масти и бјеланчевина; - користити паное са табелама тјелесних температура код различитих врста категорија домаћих животиња.
2. Витамини	- наброји витамине растворљиве у масима и води; - објасни функцију појединих витамина.	- уочава улогу витамина у метаболичким процесима.	- схвата процес стварања мушких и женских полних ћелија и утицај хормона у тим процесима; - препознаје фазе развоја ембриона и њихов облик, те процесе формирања постељице;	Наставник ће: - ученике подијелити у групе и дати им задатак да обраде поједине витамине; - користити слике животиња са дефицитом у одређеним витаминима.
3. Физиологија дисања и екскреције	- наброји типове дисања; - опише спољашње дисање; - опише унутрашње дисање; - објасни функцију бубрега; - наброји састојке мокраће.	- разумије процесе размјене гасова у плућима и периферним ткивима; - уочава улогу бубрега као екскреторних органа.	- укаже на разлике у физиолошким процесима код птица у односу на сисаре; - употребљава правилно стручне појмове; - савјесно и одговорно приступа самосталном раду, као и раду у групи.	- користити шеме спољашњег и унутрашњег дисања; - шематски приказати процес излучивања мокраће;
4. Физиологија размножавања	- објасни сексуални циклус женке и мужјака; - дефинише појмове овогенеза, овулација и жуто тијело и сперматогенеза; - објасни појмове плодност и оплођење; - наброји фазе у развоју ембриона; - наброји врсте постељица;	- уочава разлике у полном циклусу код женки различитих врста животиња; - разумије значај правремене оплодне женки; - разликује фазе у развоју ембриона; - уочава разлике између постељица различитих		Наставник ће: - користити шеме формирања женских и мушких полних ћелија; - приликом обраде сексуалног циклуса женке, ученике подијелити у групе и дати им задатак да обраде фазе истог; - шематски приказати фазе ембрионалног развоја и процес имплантације; - користити нативне препарате

	- опише функцију постелице; - објасни развој плода.	врста; - разумеје разлику између ембрионалне и феталне фазе развоја плода.		материце и фетуса
5. Физиологија живине	- објасни функцију крвотока и дисања живине; - опише начин варења хране код живине; - опише физиологију репродукције живине.	- уочава разлике у физиолошким процесима код птица у односу на сисаре; - разумеје начин развоја плода птица у односу на сисаре.		Наставник ће: - шематски приказ механизма дисања и варења код птица; - користити нативне препарате полних органа и јајне ћелије живине.
Интеграција				
- Биологија - Хемија - Патологија				
Извори				
- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Готове израђене скице и модели - Различите видео презентације и туторијали са интернета				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				